

Vaše práva sociálneho zabezpečenia

v Grécku

Informácie nachádzajúce sa v tejto príručke boli pripravené a aktualizované v úzkej spolupráci s národnými korešpondentmi vzájomného informačného systému o sociálnej ochrane (Mutual Information System on Social Protection, MISSOC).

Ďalšie informácie o sieti systému MISSOC sú k dispozícii na adrese:
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=sk&catId=815>

Táto príručka obsahuje všeobecný opis ustanovení v oblasti sociálneho zabezpečenia platných v konkrétnej krajine. Podrobnejšie informácie môžete získať v ďalších publikáciách siete MISSOC, ktoré sú k dispozícii na uvedenom prepojení. Tiež sa môžete obrátiť na príslušné orgány a inštitúcie uvedené v prílohe k tejto príručke.

Ani Európska komisia, ani žiadna osoba konajúca v jej mene nenesie zodpovednosť za použitie informácií, ktoré obsahuje táto publikácia.

Obsah

Kapitola I: Všeobecné informácie, organizácia a financovanie.....	4
Uvod	4
Organizácia sociálnej ochrany.....	5
Financovanie	6
Kapitola II: Zdravotná starostlivosť.....	8
Kedy máte nárok na zdravotnú starostlivosť?	8
Aké dávky sa poskytujú?	8
Ako získať zdravotnú starostlivosť?	9
Kapitola III: Peňažné nemocenské dávky.....	11
Kedy máte nárok na nemocenské dávky?.....	11
Aké dávky sa poskytujú?	11
Ako získať peňažné nemocenské dávky nemocenského poistenia?	12
Kapitola IV: Dávky v materstve a dávky v otcovstve	13
Kedy máte nárok na dávky v materstve alebo dávky v otcovstve?	13
Aké dávky sa poskytujú?	13
Ako získať dávky v materstve a dávky v otcovstve?	14
Kapitola V: Dávky v invalidite.....	15
Kedy máte nárok na dávky v invalidite?.....	15
Aké dávky sa poskytujú?	16
Ako získať dávky v invalidite?.....	17
Kapitola VI: Starobné dôchodky a dávky v starobe	18
Kedy máte nárok na dávky v starobe?	18
Aké dávky sa poskytujú?	19
Ako získať dávky v starobe?	20
Kapitola VII: Pozostalostné dávky	21
Kedy máte nárok na pozostalostné dávky?.....	21
Aké dávky sa poskytujú?	22
Ako získať pozostalostné dávky?	23
Kapitola VIII: Dávky v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania.....	24
Kedy máte nárok na dávky v súvislosti v pracovnými úrazmi a chorobami z povolania?	24
Aké dávky sa poskytujú?	24
Ako získať dávky v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania?	25
Kapitola IX: Rodinné dávky	26
Kedy máte nárok na rodinné dávky?	26
Aké dávky sa poskytujú?	27
Rodinné prídavky v rámci štátnej sociálnej starostlivosti	27
Ako získať rodinné dávky?	27
Kapitola X: Nezamestnanosť	28
Kedy máte nárok na dávky v nezamestnanosti?.....	28
Aké dávky sa poskytujú?	28
Ako získať dávky v nezamestnanosti?	29
Kapitola XI: Minimálne zdroje	30
Kedy máte nárok na dávky v súvislosti s minimálnymi zdrojmi?.....	30
Aké dávky sa poskytujú?	30
Ako získať dávky v súvislosti s minimálnymi zdrojmi?.....	30
Kapitola XII: Dlhodobá starostlivosť	31
Kedy máte nárok na dlhodobú starostlivosť?	31
Aké dávky sa poskytujú?	31
Ako získať dlhodobú starostlivosť?	31
Príloha : Užitočné adresy a webové stránky	33

Kapitola I: Všeobecné informácie, organizácia a financovanie

Úvod

Ak pracujete v Grécku, môžete dostávať dávky sociálneho zabezpečenia za rovnakých podmienok ako grécki zamestnanci. Členovia vašej rodiny, ktorí majú pobyt v Grécku, si takisto môžu uplatniť nárok na dávky za rovnakých podmienok ako rodinní príslušníci gréckeho zamestnanca.

Neexistuje jednotný právny rámec na fungovanie poisťovacích inštitúcií v Grécku. Preto sa dávky sociálneho zabezpečenia, podmienky priznania nároku a požadované doklady líšia v rámci jednotlivých poisťovní. Najväčšou organizáciou sociálneho zabezpečenia v Grécku je jednotný fond zamestnancov známy ako IKA-ETAM, ktorej členom je väčšina obyvateľov. Táto príručka sa zameriava na sociálnu ochranu, ktorú táto inštitúcia poskytuje.

IKA-ETAM poisťuje zamestnancov súkromného sektora alebo zamestnancov verejného sektora, ktorí majú uzavretú zmluvu podľa súkromného práva za predpokladu, že nie sú poistení v inom všeobecnom systéme poistenia. IKA-ETAM pokrýva [peňažné nemocenské dávky](#), [dávky v materstve](#) a [dôchodky](#). [Dávky v nezamestnanosti](#) a [rodinné dávky](#) spravuje úrad pre zamestnanosť (OAED): Príspevky pre OAED však zhrmažďuje inštitúcia IKA-ETAM.

Ak povolanie, ktoré vykonávate, patrí do pôsobnosti inej poisťovne, musíte sa obrátiť na ňu. Kontaktné údaje hlavných poisťovní a dôchodkových inštitúcií sa nachádzajú v časti s užitočnými adresami a webovými stránkami. Aj miesta pobočka IKA-ETAM vám poskytnú informácie o tom, do ktorého systému poistenia patríte.

Evidencia v IKA-ETAM

Keď po prvýkrát nastúpíte na pracovné miesto patriace do systému IKA-ETAM, musíte sa prihlásiť na príslušnej pobočke alebo pracovisku IKA-ETAM v mieste bydliska, ktorej budete musieť v budúcnosti oznámiť akúkoľvek zmenu osobných údajov. Potom budete predložiť zamestnávateľovi kópiu potvrdenia o registrácii. Potvrdenie o registrácii slúži ako doklad potvrdzujúci, že ste poistencom, na základe čoho sa vám prideli číslo poistenca.

Vaše údaje sa uvedú v pravidelných analytických vyhláseniach (PAV) zamestnávateľa, ktorý ich zašle IKA-ETAM v stanovených termínoch. Výpis z vášho individuálneho účtu sociálneho zabezpečenia v elektronickej podobe odráža celkovú dĺžku poistenia (počet odpracovaných dní a iné údaje o poistení). Po počítačovom spracovaní vyhlásení PAV sa výpis z osobného účtu aktualizuje a zamestnávateľ každý polrok dostane novú verziu, ktorú je povinný odovzdať zamestnancovi. Keď sa dokončí aktualizácia adres poistencov v elektronickej archíve IKA-ETAM, výpis sa zašle priamo dotknutej osobe na adresu miesta jej pobytu. Ak ste samostatne zárobkovo činná osoba, musíte sa osobne prihlásiť v príslušnom združení alebo komore (napr. Aténske združenie barov, Technická komora atď.) a na úrade pre verejné príjmy (*Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, Δ.Ο.Υ.*), ak sa to vyžaduje, a potom sa zaevidovať v príslušnej inštitúcii sociálneho zabezpečenia.

Príspevky na sociálne zabezpečenie

Predpisy o poistných rizikách a príslušných dávkach pre osoby kryté IKA-ETAM obsahujú rôzne ustanovenia rozlišujúce jednotlivé prípady v závislosti od času pristúpenia do systému. V rámci týchto ustanovení prijatých v roku 1992, ktoré sú stále v platnosti, sa rozlišujú dve kategórie zamestnancov: zamestnanci, ktorí vstúpili do systému sociálneho zabezpečenia pred 31. decembrom 1992 a zamestnanci, ktorí do neho vstúpili po 1. januári 1993. Pre obe kategórie zamestnancov boli stanovené rôzne podmienky krytia rizík a priznania dávok. Výška dávok je takisto rôzna. Od roku 2011 platia harmonizované podmienky na priznávanie nároku na dôchodky pre všetky osoby (platení zamestnanci aj samostatne zárobkovo činné osoby).

Príspevky na sociálne zabezpečenie platí zamestnanec i zamestnávateľ. Príspevky pokrývajú starobné poistenie, invaliditu, úmrtie, pracovné úrazy a choroby z povolania, nemocenské a materské dávky a poistenie v nezamestnanosti. Výška príspevku zrážaného zo mzdy predstavuje percento vašej hrubej mzdy, ktoré zráža zamestnávateľ v čase výplaty mzdy alebo najneskôr dva mesiace po výplate. Zamestnávateľský príspevok, ktorý tiež predstavuje percento z vašej hrubej mzdy, hradí tiež zamestnávateľ a nesťahuje sa z vašej hrubej mzdy. Príspevky zamestnanca i zamestnávateľa odvádza zamestnávateľ do IKA-ETAM v predpísanej lehote. Príspevky na vecné nemocenské dávky sa platia zo všetkých fondov sociálneho poistenia do EOPYY.

Opravné prostriedky

V prípade nesúhlasu s rozhodnutím pobočky IKA-ETAM, pod ktorú patríte, môžete podať sťažnosť miestnej správnej rade (TDE) vašej pobočky IKA-ETAM do 30 dní od dátumu oznámenia rozhodnutia. Ak ide o rozhodnutie týkajúce sa dôchodku, máte lehotu 3 mesiace od oznámenia rozhodnutia. Ak nesúhlasíte s rozhodnutím TDE, môžete podať odvolanie na príslušný správny súd v lehote 60 dní od dátumu oznámenia rozhodnutia.

Organizácia sociálnej ochrany

Väčšina sociálnych poisťovní je pod správou a dohľadom ministerstva práce, sociálneho zabezpečenia a starostlivosti. Orgány verejnej správy zasahujú proti možným podvodom s cieľom chrániť všeobecné záujmy a dohliadajú na správne vykonávanie právnych predpisov a ustanovení prostredníctvom inštitúcií sociálneho zabezpečenia (poisťovní). Všetky uvedené inštitúcie sociálneho zabezpečenia riadia správne rady, ktoré sú zložené zo zástupcov poistencov, dôchodcov, zamestnávateľov a štátu.

Hlavnou poisťovňou je Inštitúcia sociálneho zabezpečenia (*IKA-ETAM, Ιδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων-Ενιαίο Ταμείο Ασφαλίσης Μισθωτών*), do ktorej prispieva väčšina zárobkovo činných osôb a ostatné kategórie zamestnancov.

Poľnohospodári sú členmi systému poistenia pre zamestnancov v oblasti poľnohospodárstva (OGA, Inštitúcia poistenia poľnohospodárov, *Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων*).

Poisťovňou pre samostatne zárobkovo činné osoby je Inštitúcia sociálneho zabezpečenia pre samostatne zárobkovo činné osoby (OAEE, *Οργανισμός Ασφαλίσης Ελευθέρων Επαγγελματιών*), remeselníkov, podnikateľov, majiteľov hotelov, vodičov a majiteľov cestovných kancelárií. Poistný fond pre nezávislých odborných pracovníkov

(ΕΤΑΑ, *Ενιαίο Ταμείο Ανεξαρτήτα Απασχολουμένων*) slúži pre odborníkov v oblasti zdravotníctva, právnikov a inžinierov.

Osoby zamestnané v masových médiách (t. j. osoby pracujúce v oblasti distribúcie tlače, fotoreportéri, vydavatelia, novinári a ostatné osoby zamestnané v masmédiách) sú poistené v Poistovni pre masmédiá (ΕΤΑΡ-ΜΜΕ, *Ενιαίο Ταμείο Ασφαλισής Προσωπικού Μεσών Μαζικής Ενημέρωσης*).

Námorníci sú poistení v Poistovni pre námorníkov (*NAT, Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο*).

Štátni zamestnanci sú poistení v Úrade všeobecnej evidencie (*GLK, Γενικό Λογιστήριο του Κράτους*), ktoré spadá pod ministerstvo financií. Od januára sú osoby, ktoré sa zamestnávajú vo verejnom sektore poistené v systéme ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Existujú aj sektory a oblasti pomocného poistenia (doplňkové dôchodky a jednorazové finančné príspevky), ktoré pôsobia buď v rámci poisťovní poskytujúcich hlavné poistenie, alebo ako nezávislé poisťovne.

Okrem toho je k dispozícii aj 2. pilier dôchodkového systému, ktorý združuje deväť zamestnaneckých poisťovní.

Každá poisťovňa podlieha odlišným právnym predpisom. V niektorých prípadoch sa v jednotlivých inštitúciách líšia dávky, podmienky poskytovania týchto dávok a príslušné formality. Takéto rozdiely sa podstatne odstránili po prijatí reformných zákonov č. 2084/1992, 3655/2008, 3863/2010 a 3918/2011, ktorými sa zaviedli ustanovenia harmonizujúce podmienky pre všetkých. Tieto zákony sa považujú za výsledok dlhodobého sociálneho dialógu medzi zástupcami vlády, politikmi a sociálnymi partnermi o vnútroštátnom systéme sociálneho zabezpečenia. Hlavným účelom uvedených zákonov je zaviesť reformu, ktorá bude zameraná na ochranu verejného, univerzálneho, povinného a solidárneho princípu sociálneho zabezpečenia a ochrany, a ktorá zaručí sociálnu spravodlivosť a trvalú udržateľnosť tohto systému.

Na zabezpečenie budúceho (od roku 2019) financovania dôchodkovej oblasti orgánov sociálneho zabezpečenia a v kontexte medzigeneračnej výmeny bola zriadená generačná solidárna poisťovňa (*Ασφαλιστικό Κεφαλαίο Αλληλεγγύης Γενεών, ΑΚΑΓΕ*) s príspevkami hradenými od 1. januára 2009.

Úrad ΟΑΕΔ (úrad pre zamestnanosť) je osobitná inštitúcia pre riziká súvisiace s nezamestnanosťou; je zodpovedný aj za vyplácanie rodinných dávok. Príspevky pre ΟΑΕΔ pre prípad nezamestnanosti poistencov však zhromažďuje ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ΟΑΕΕ a ΕΤΑΡ-ΜΜΕ.

Organizácia ΕΟΠΥΥ (národná organizácia na poskytovanie zdravotníckych služieb) poskytuje vecné nemocenské dávky. Od 1. januára 2012 spadá pod ministerstvo zdravotníctva a ministerstvo práce, sociálneho zabezpečenia a starostlivosti. Peňažné nemocenské dávky sú poistencom vyplácané z hlavných poisťovní.

Financovanie

Systém sociálneho zabezpečenia je založený na zásade trojstranného financovania (zamestnanec, zamestnávateľ a štát) ročnými štátnymi dotáciami pre inštitúcie sociálneho poistenia. Grécka ústava z roku 1975 novelizovaná v r. 2001 ustanovuje princíp sociálneho štátu tak, že zaručuje vysokú úroveň sociálnej ochrany. Článok 22 paragraf 5 týkajúci sa sociálneho zabezpečenia stanovuje povinnosť štátu poskytovať

pracovníkom sociálne zabezpečenie (zamestnancom aj samostatne zárobkovo činným osobám). Systém sociálneho zabezpečenia funguje na základe samosprávnej organizácie sociálneho zabezpečenia a pokrýva zárobkovo činné obyvateľstvo v celej krajine. Je rozdelený na tri piliere:

- systém povinného hlavného a doplnkového poistenia:
  - poskytovaný prostredníctvom poisťovní;
  - založený na financovaní z aktuálneho príjmu (systém priebežného financovania).
- voliteľné doplnkové zamestnanecké systémy:
  - financovaný systém zabezpečovaný prostredníctvom poisťovní;
- voliteľné politiky súkromného poistenia:
  - financovaný systém zabezpečovaný prostredníctvom mnohých súkromných poisťovní.

Kapitola II: Zdravotná starostlivosť

Kedy máte nárok na zdravotnú starostlivosť?

EOPYY poskytuje vecné dávky týmto kategóriám osôb:

- pracujúce osoby poistené v IKA-ETAM, štátni zamestnanci a zamestnanci samospráv, poľnohospodári, samostatne zárobkovo činné osoby, námorníci a osoby zamestnané v sektore verejných služieb,
- poberatelia dôchodku z vyššie uvedených kategórií, t. j. všetky osoby, ktoré poberajú invalidný, starobný alebo pozostalostný dôchodok,
- dôchodcovia poberajúci osobitný dôchodok, ktorí platili príspevky na zdravotné poistenie do IKA-ETAM počas pracovného života,
- nezaopatrení rodinní príslušníci poistencov a dôchodcov, ktorí nemajú nárok na dávky sociálneho zabezpečenia,
- nezamestnaní, ktorí poberajú dávky v nezamestnanosti, ako aj osobitné kategórie nezamestnaných, na ktoré sa vzťahujú osobitné právne predpisy.

Nezaopatrení rodinní príslušníci sú:

- manželský partner poistenca, ktorý nepracuje,
- deti nezávisle od ich zákonného poistenia:
  - do veku 18 rokov, alebo
  - alebo ak sú nezamestnaní, do veku 24 rokov, alebo
  - ak ďalej študujú, 2 roky po skončení štúdia alebo do veku 26 rokov, podľa toho, čo nastane skôr,
- rodičia (za určitých podmienok),
- vnúčatá a súrodenci, ak sú úplné siroty,
- rozvedený manželský partner (za určitých podmienok).

Okrem toho existujú určité podmienky, ktoré je potrebné splniť na získanie nároku na vecné dávky. Nárok na vecné dávky vznikne po odpracovaní najmenej 50 dní v kalendárnom roku pred dátumom oznámenia choroby alebo v priebehu posledných 15 mesiacov; v tomto prípade sa dni odpracované počas 3 posledných mesiacov uvedeného obdobia nezapočítavajú. Odpracovaný deň zodpovedá dňu poistenia. Dni platenej ročnej dovolenky sú rovnocenné odpracovaným dňom. Obdobia poberania nemocenských dávok alebo dávok v nezamestnanosti sa započítajú na účely určenia nároku na vecné dávky nemocenského poistenia. Obdobia poistenia, ktoré ste získali v inom členskom štáte EÚ sa v prípade, keď je to vhodné, môžu započítať spolu s obdobiami poistenia, ktoré ste dosiahli v Grécku, aj keď vnútroštátne právne predpisy neustanovujú ich započítanie. V tomto prípade sa môžete obrátiť na miestnu pobočku IKA-ETAM, ktorá vám poskytne viacej informácií o predpísaných formalitách.

Aké dávky sa poskytujú?

Zo systému zdravotného poistenia sa poskytujú tieto vecné dávky:

- lekárska starostlivosť,

- laboratórne testy / klinické skúšky,
- zubná starostlivosť,
- lieky,
- nemocničná starostlivosť,
- doplnková starostlivosť (liečebné pomôcky, ortopedické pomôcky, sklá do okuliarov a kontaktné šošovky, načúvacie prístroje, protézy atď.),
- kúpeľná liečba a kúry,
- príspevok na aeroterapiu.

Vecné dávky sa poskytujú počas celého obdobia trvania nároku na dávky, pokiaľ sú splnené stanovené kvalifikačné podmienky. Doba trvania nároku sa uvádza v zdravotnom preukaze. Ak po zániku nároku na dávky pretrváva daná choroba, nárok na starostlivosť trvá až do uzdravenia (pokračovanie liečby). Miera spoluúčasti na výdavkoch na starostlivosť sa určí podľa predpisu EOPYY, ale v žiadnom prípade nesmie prekročiť 25 % (napríklad v prípade liekov alebo protéz/náhrad). Poistenec má právo na hospitalizáciu v štátnej nemocnici alebo v registrovanej klinike určenej poisťovňou. Hospitalizácia v nezmluvnej nemocnici alebo na nezmluvnej klinike nie je povolená. Ak potrebujete viac informácií o rôznych vecných dávkach, ktoré sa poskytujú, a o prípadnej miere spoluúčasti na nákladoch na liečbu, obráťte sa na úrad EOPYY.

Ako získať zdravotnú starostlivosť?

Zdravotnú starostlivosť možno získať prostredníctvom štátnych nemocníc a registrovaných súkromných kliník. V mestských oblastiach si poistenci vyberajú rodinného lekára podľa zoznamu. Vo vidieckych oblastiach nie je možnosť výberu; poistencov ošetruje lekár miestnej poisťovne. Môžu vyhľadať odborníka v regionálnej inštitúcii EOPYY na základe jeho určenia, a to v súlade so zoznamom čakateľov. V naliehavých prípadoch môžu vyhľadať súkromného odborníka. V takom prípade hradí výdavky osoba poistená v EOPYY.

V rámci systému zdravotnej starostlivosti nie je potrebné hradiť poplatky za poskytnuté služby. Súkromní špecialisti vyžadujú od poistencov platbu vopred. Ostatné inštitúcie sociálneho poistenia (okrem EOPYY) zabezpečujú úhradu poplatkov v sadzbe stanovenej vládou (štátny poplatok).

Osobný zdravotný preukaz je doklad umožňujúci identifikovať priameho poistenca na účely poskytnutia vecných a peňažných dávok zdravotného poistenia. Rodinným príslušníkom sa vydáva rodinný zdravotný preukaz. Na vydanie osobného zdravotného preukazu je potrebné dosiahnuť obdobie poistenia najmenej 50 dní v priebehu predchádzajúceho kalendárneho roka alebo v posledných 15 mesiacoch. V prípade, že sa výpočet uskutočňuje na základe pätnástich posledných mesiacov, posledné 3 mesiace sa nezapočítajú. Osobný zdravotný preukaz sa vydáva priamym poistencom, čiže zamestnancom a poberateľom starobného alebo invalidného dôchodku, a poistencom poisteným v iných poisťovniach, ktoré kryje EOPYY na účely poskytovania vecných dávok zdravotného poistenia (napríklad dôchodcovia poistení v OAEE).

Rodinný zdravotný preukaz sa vydáva priamemu poistencovi pre jeho rodinných príslušníkov pod podmienkou, že nepracujú (nemajú priamy nárok). Okrem toho sa vydáva vdove a deťom v prípade úmrtia priameho poistenca, ako aj dôchodcom iných poisťovní, ktorí sú krytí EOPYY na účely zdravotného poistenia. V septembri vydá IKA-

ETAM poistencom, ktorí splnia podmienky predĺženia zdravotného preukazu, tzv. nálepku poistenca, ktorá sa im zašle októbri, aby si ju nalepili do zdravotného preukazu. Ten istý postup sa zopakuje v decembri, aby poistením boli kryté aj poistené osoby, ktoré splnili podmienky v období od septembra do decembra. Osobný zdravotný preukaz si môžete nechať potvrdiť v miestnej organizácii sociálneho zabezpečenia (IKA-ETAM), ktorá spadá pod EOPYY.

Kapitola III: Peňažné nemocenské dávky

Kedy máte nárok na nemocenské dávky?

Na nemocenské dávky majú nárok iba priamo poistení zamestnanci vykonávajúci pracovnú činnosť, keď sú z dôvodu fyzickej alebo duševnej choroby uznaní za práceneschopných a sú neprítomní v práci dlhšie ako 3 dni. Obdobie vzniku nároku na dávky sa predlžuje v súlade s príspevkami hradenými v minulosti, ale poistenec musí byť poistený najmenej:

- 120 dní v priebehu predchádzajúceho kalendárneho roka (100 dní v prípade osôb zamestnaných v stavebníctve), alebo počas prvých 12 mesiacov z 15 mesiacov predchádzajúcich ochoreniu (trvanie dávok: 182 dní počas jednej alebo viac chorôb v rámci jedného roka),
- 300 dní platenia príspevkov počas dvoch rokov, alebo 27 mesiacov z 30, ktoré predchádzajú chorobe (trvanie dávok: 360 dní za tú istú chorobu v rámci jedného roka),
- 1 500 dní poistenia, z toho 600 dní počas posledných piatich rokov predchádzajúcich práceneschopnosti z dôvodu tej istej choroby (trvanie dávok: 720 dní),
- 4 500 dní poistenia pred ohlásením choroby.

V závislosti od veku pacienta a obdobia poistenia je možné vyplácať dávky počas 720 dní v prípade nesplnenia požiadavky na 1 500 alebo 4 500 dní.

Za deň poistenia sa považujú odpracované dni a dni platenej ročnej dovolenky. Naopak na určenie nároku na peňažné dávky nemocenského poistenia nie sú dni vyplácania podpory v nezamestnanosti rovnocenné dňom poistenia. Môže sa však zohľadniť najviac 25 dní poberania nemocenských dávok. Obdobia poistenia, ktoré ste získali v inom členskom štáte EÚ, sa v opodstatnenom prípade môžu započítať spolu s obdobiami poistenia dosiahnutými v Grécku, aj keď vnútroštátne právne predpisy Grécka neustanovujú takéto započítanie. V podobnom prípade sa musíte obrátiť na miestnu pobočku IKA-ETAM, aby ste získali informácie o požadovaných formalitách.

Aké dávky sa poskytujú?

Výška dávok

Výška nemocenských dávok sa vypočítava na základe kategórie poistenca, ktorá závisí od priemeru dennej mzdy za posledných 30 dní odpracovaných v predchádzajúcom kalendárnom roku.

Základná dávka predstavuje 50 % referenčnej dennej mzdy v rámci kategórie, do ktorej patríte.. Táto suma sa zvyšuje o 10 % za každého nezaopatreného člena rodiny, ale celková suma nesmie presiahnuť 70 % referenčnej sadzby alebo referenčnej sadzby pre poistencov v kategórii 8. V prípade osôb, ktorým sa poskytuje nemocničná starostlivosť, sa táto dávka znižuje o dve tretiny, ak nemajú nezaopatreného člena rodiny. Za prvých 15 dní je horná hranica nemocenských dávok plus príspevok pre nezaopatrené osoby (maximálne štyri) 15,99 EUR na deň. Po 15 dňoch dosahuje celková výška dávok plus príspevku pre nezaopatrené osoby (maximálne štyri) 29,39 EUR na deň.

Doba vyplácania dávok

Nemocenská dávka sa vypláca od 4. dňa po nástupe choroby alebo po jej oznámení príslušným zdravotným orgánom IKA-ETAM. Ak sa poistenec znova považuje za práceneschopného v tom istom kalendárnom roku z dôvodu tej istej alebo inej choroby, dávka sa mu vypláca od 1. dňa. Ak je účasť na poistení poistenca dobrovoľná alebo ak ide o samostatne zárobkovo činnú osobu (napr. stavební robotníci), dávka sa vypláca od 11. dňa po oznámení choroby. Nemocenská dávka sa vypláca každý deň nezávisle od toho, či tento deň je alebo nie je odpracovaným dňom, po dobu:

- 182 dní v tom istom kalendárnom roku v súvislosti s tou istou alebo inou chorobou,
- 360 dní v súvislosti s tou istou chorobou, pokiaľ ste získali obdobie poistenia najmenej 300 dní za posledné dva roky alebo 30 posledných mesiacov, pričom v tomto prípade sa neprihliada na 3 posledné mesiace, alebo
- 720 dní, pokiaľ ste dosiahli obdobie poistenia 1 500 dní, z čoho 600 dní v priebehu posledných 5 rokov, 4 500 dní do oznámenia choroby alebo od 300 do 4 200 dní podľa vášho veku.

Ako získať peňažné dávky nemocenského poistenia?

Na poberanie nemocenských dávok treba predložiť tieto doklady:

- výpis z osobného účtu sociálneho zabezpečenia,
- zdravotný preukaz (osobný a rodinný),
- vyhlásenie zamestnávateľa o dobe prerušenia práce a
- potvrdenie pracovnej neschopnosti od ošetrojúceho lekára IKA-ETAM.

Kapitola IV: Dávky v materstve a dávky v otcovstve

Kedy máte nárok na dávky v materstve alebo dávky v otcovstve?

Na získanie materských príspevkov je potrebné dosiahnuť najmenej 200 dní poistenia v priebehu 2 rokov predchádzajúcich narodeniu dieťaťa a prerušiť zárobkovú činnosť.

„Odpracovaný deň“ zodpovedá dňu poistenia. Dni platenej ročnej dovolenky sú rovnocenné odpracovaným dňom. Obdobie, počas ktorého ste poberali dávky v nezamestnanosti sa nezapočítava do nároku na peňažné nemocenské dávky, hoci je možné započítať 25 dní poberania nemocenských dávok. Obdobia poistenia, ktoré ste získali v inom členskom štáte EÚ, sa v opodstatnenom prípade môžu započítať spolu s obdobiami poistenia získanými v Grécku, aj keď vnútroštátne právne predpisy Grécka neustanovujú takéto započítanie. V podobnom prípade sa musíte obrátiť na miestnu pobočku IKA-ETAM, ktorá vám poskytne informácie o požadovaných náležitostiach.

Aké dávky sa poskytujú?

Dávky v materstve poskytované pri narodení dieťaťa sú:

- dávka pri narodení ako náhrada nákladov na pôrodnícku starostlivosť v nezmluvných nemocniciach alebo na nezmluvných klinikách (vecná dávka) od EOPYY,
- materský príspevok (počas tehotenstva a po pôrode) (vecná dávka) od IKA-ETAM,
- osobitný vyrovnávací príspevok od EOPYY iba pre prípad hospitalizácie na súkromných klinikách, ktoré nie sú registrované v rámci EOPYY,
- mimoriadna materská dovolenka.

Dávka pri narodení

Oprávnené osoby (poistené zamestnankyne a dôchodcovia a manželky poistených osôb a dôchodcov) dostanú dávku pri narodení dieťaťa na pokrytie nákladov na pôrodnícku starostlivosť v prípade využitia nemocničnej starostlivosti v nemocnici alebo na klinike, ktorá nemá zmluvu s EOPYY. Táto dávka je paušálna suma vo výške 900 EUR a priznáva sa, ak poberateľ v predchádzajúcom kalendárnom roku alebo v priebehu posledných pätnástich mesiacov dosiahol dĺžku poistenia aspoň 50 dní, pričom posledné 3 mesiace sa neberú do úvahy.

Materský príspevok

Ten príspevok sa vypláca za predpokladu, že nepracujete počas 56 dní pred predpokladaným dátumom pôrodu a 63 dní po narodení dieťaťa. Výška materského príspevku (počas tehotenstva a po pôrode) je rovnaká ako výška vašej mzdy.

Osobitný vyrovnávací príspevok

Tehotné zamestnané ženy, ženy v šestonedelí alebo dojčiace ženy, ktoré sú vzhľadom na osobitné podmienky v zamestnaní vystavované faktorom, ktoré sú rizikové pre ich

zdravie i zdravie dieťaťa, majú nárok na osobitný vyrovnávací príspevok, ak ich preradenie na iné pracovné miesto zo strany zamestnávateľa nie je možné ani technicky, ani objektívne. Na to, aby poistenkyni vznikol nárok na osobitný vyrovnávací príspevok, musí sa jej v rámci systému sociálneho zabezpečenia započítať 200 dní odpracovaných v priebehu 2 rokov, ktoré predchádzajú dátumu, keď prerušila svoju zárobkovú činnosť. Výška tohto príspevku je rovnaká ako výška nemocenskej dávky bez stanovenia hornej hranice (kategória 8 referenčnej sadzby) a hradí ho zamestnávateľ a inštitúcia sociálneho zabezpečenia.

Mimoriadna materská dovolenka

Táto dovolenka nasleduje po bežnej materskej dovolenke alebo po období, počas ktorého zamestnankyňa pracuje na kratší úväzok, pričom to môže byť maximálne 6 mesiacov. OAED počas materskej dovolenky vypláca zamestnankyni mesačnú sumu, ktorá je rovnaká ako minimálna mzda, ako aj časť dovolenkového príspevku.

Ako získať dávky v materstve a dávky v otcovstve?

Formuláre sú k dispozícii v kancelárii príslušnej pobočky IKA-ETAM. Na to, aby ste mohli poberať dávku pri narodení, musíte predložiť váš zdravotný preukaz alebo rodinný zdravotný preukaz spolu s rodným listom dieťaťa.

Doklady, ktoré treba predložiť na účely vyplácania materského príspevku:

- výpis z osobného účtu sociálneho zabezpečenia,
- osobný zdravotný preukaz,
- rodinný zdravotný preukaz (na výpočet príspevku na nezaopatrených členov rodiny)
- potvrdenie pôrodníka – gynekológa IKA-ETAM o pravdepodobnom dátume pôrodu,
- vyhlásenie zamestnávateľa, ktorým sa potvrdzuje prerušenie práce,
- rodný list dieťaťa (na vyplatenie príspevku pri narodení).

V priebehu prvého roka pracovnej činnosti zamestnávateľ naďalej vypláca žene mzdu za 15 dní počas jej materskej dovolenky za predpokladu, že odpracovala aspoň 10 dní. Ak žena odpracovala prvý rok, zamestnávateľ môže naďalej vyplácať mzdu za jeden mesiac počas jej materskej dovolenky. Zamestnávateľ môže odpočítať akúkoľvek sumu, ktorú žena poberá zo svojej poisťovne za rovnaké obdobie.

Osobitný vyrovnávací príspevok v materstve príjemcom vypláca úrad pre zamestnanosť (OAED). Počas tohto obdobia hradí príspevky na starobný dôchodok, nemocenské dávky a pomocné poistenie úrad OAED.

Kapitola V: Dávky v invalidite

Kedy máte nárok na dávky v invalidite?

Príspevky

Ministerstvo zdravotníctva pripravilo 10 programov finančnej pomoci týkajúcich sa týchto kategórií invalidity:

- strata zraku,
- strata sluchu,
- závažné duševné choroby,
- talasémia,
- hemofília – AIDS,
- závažné telesné postihnutie,
- mozgová obrna,
- paraplégia – tetraplégia – amputácia,
- osoby trpiace Hansenovou chorobou,
- príspevok na dopravu.

Tieto príspevky sa priznávajú prostredníctvom mechanizmov sociálnej pomoci a slúžia na pomoc osobám s invaliditou. Sú to nepríspevkové prostriedky financované zo zdrojov obcí a priznávajú sa bez ohľadu na príjem. Požiadavky na príjemcov sa líšia v závislosti od programu a patria k nim hlavne kritériá statusu sociálneho zabezpečenia a priznanie iných dávok v invalidite.

Invalidný dôchodok

Invalidný dôchodok v dôsledku bežnej choroby

Na vznik nároku na invalidný dôchodok je potrebné:

- byť uznaný strediskom na posúdenie práceneschopnosti za invalidnú osobu, ktorej stupeň invalidity je 50 % a viac;
- dosiahnuť predpísané obdobie poistenia.

Obdobia poistenia získané v inom členskom štáte Európskej únie sa započítajú spolu s obdobiami, ktoré poistenec získal v Grécku a musia sa oznámiť v každej žiadosti o dôchodok.

Nárok na poberanie invalidného dôchodok majú osoby, ktoré spĺňajú uvedené všeobecné podmienky a v rámci systému IKA-ETAM dosiahli najmenej:

- 4 500 dní poistenia, alebo
- 1 500 dní poistenia, z čoho najmenej 600 dní poistenia musí byť získaných v posledných 5 rokoch pred vznikom invalidity,
- alebo 300 dní poistenia, ak ešte nemáte 21 rokov (počet, ktorý sa postupne zvýši na 4 200 po pripočítaní 120 dní ročne po dovŕšení veku 21 rokov – pričom týchto 300 dní musíte získať počas 5 rokov predchádzajúcich roku vzniku invalidity).

Invalidný dôchodok v dôsledku pracovného úrazu

Na poberanie dôchodku nezávisle od dátumu vzniku účasti na sociálnom zabezpečení musí byť priznaná najmenej 50-percentná trvalá invalidita, a musí byť odpracovaný aspoň jeden deň ako poistenec IKA-ETAM.

Invalidný dôchodok v dôsledku mimopracovného úrazu

Na poberanie invalidného dôchodku musíte splniť vyššie uvedené všeobecné podmienky a ako poistenec IKA-ETAM odpracovať polovicu dní potrebných na priznanie invalidného dôchodku v dôsledku bežnej choroby podľa roku vzniku vašej účasti na sociálnom zabezpečení.

Invalidný dôchodok v dôsledku choroby z povolania

Na poberanie invalidného dôchodku nezávisle od dátumu vzniku vašej účasti na sociálnom zabezpečení musíte splniť vyššie uvedené všeobecné podmienky a získať minimálne obdobie zdravotného poistenia v IKA-ETAM stanovené predpisom o chorobách tejto inštitúcie pre vašu chorobu.

Aké dávky sa poskytujú?

Príspevky

Výška invalidného príspevku poskytovaného ministerstvom zdravotníctva každé dva mesiace je:

- strata zraku: 362 EUR alebo 697 EUR (líši sa podľa podkategórie),
- strata sluchu: 362 EUR,
- závažné duševné choroby: 527 EUR,
- talasémia: 362 EUR,
- hemofília – AIDS: 697 EUR,
- závažné telesné postihnutie: 313 EUR,
- mozgová obrna: 697 EUR,
- paraplégia – tetraplégia – amputácia (poistené a nepoistené osoby): 771 EUR,
- osoby trpiace Hansenovou chorobou: 362 EUR alebo 697 EUR (líši sa podľa podkategórie),
- príspevok na dopravu: 165 EUR.

Invalidný dôchodok

Nevidiace osoby a poistenci trpiaci určitou chorobou, ktorí prispievali počas 4 050 dní, dostávajú dôchodok zodpovedajúci 10 500 pracovným dňom bez ohľadu na svoj vek.

Pri výpočte invalidného dôchodku sa zohľadňuje stupeň invalidity, príčina invalidity a výška mzdy za posledných päť rokov pred podaním žiadosti o tento dôchodok. Poistenec má nárok na:

- plný dôchodok, ak je stupeň jeho invalidity vyšší ako 80 %,
- 75 % plného dôchodku, ak je stupeň jeho invalidity od 67 do 79,9 %, ak dosiahol 6 000 dní poistenia alebo ak bola invalidita zapríčinená duševnou chorobou, pričom v takom prípade má nárok na plný dôchodok,

- 50 % plného dôchodku, ak je stupeň jeho invalidity od 50 do 66,9 %, ak dosiahol 6 000 dní poistenia alebo ak bola invalidita zapríčinená duševnou chorobou, pričom v takom prípade má nárok na 75 % plného dôchodku.

Za určitých podmienok sa invalidné dôchodky stanú trvalými, inak povedané, dôchodcovia nie sú povinní podrobiť sa opakovaným prehliadkam v strediskách na posúdenie práceneschopnosti (KEPA). Ak potrebujete viacej informácií, obráťte sa na miestnu príslušnú pobočku IKA-ETAM.

Súbeh tejto dávky s ostatnými dôchodkami alebo priznaným príjmom je možný až do celkovej výšky 3 680 eur mesačne pre všetky dôchodky.

V prípade úplnej invalidity sa vypláca dôchodkový prídavok za starostlivosť poskytovanú treťou stranou. Tento prídavok nemôže byť vyšší ako 660,80 EUR mesačne.

Ako získať dávky v invalidite?

Príspevky

Ďalšie informácie o programoch, ako aj požadovanú dokumentáciu získate od príslušných sociálnych služieb obce, ktoré zodpovedajú za realizáciu uvedených programov finančnej pomoci.

Invalidný dôchodok

Na poberanie invalidného dôchodku treba so žiadosťou predložiť tieto doklady:

- žiadosť, ktorej formulár je k dispozícii v IKA-ETAM,
- kompletný spis poistenca (výpisy z osobného účtu sociálneho zabezpečenia, preukaz poistenca a prispievateľa, zdravotné preukazy atď.),
- vyhlásenie zamestnávateľa o období zamestnania, prerušení práce alebo pokračovaní vo vykonávaní zárobkovej činnosti,
- fotokópiu preukazu totožnosti,
- fotokópiu potvrdenia o príjme vystaveného daňovým úradom,
- doklady osvedčujúce váš rodinný stav (sobášne listy a rodné listy detí),
- potvrdenia o štúdiu detí alebo o ich pracovnej neschopnosti,
- všetky lekárske údaje, ktoré treba doložiť k žiadosti o priznanie invalidného dôchodku.

Kapitola VI: Starobné dôchodky a dávky v starobe

Kedy máte nárok na dávky v starobe?

Na vznik nároku na starobný dôchodok je potrebné, aby ste dosiahli určitý vek a odpracovali určitý počet dní. Hlavné podmienky vzniku nároku na plný starobný dôchodok:

- Plný dôchodok: minimálne 4 500 dní poistenia dosiahnutých vo veku 65 rokov v prípade mužov (veková hranica 60 rokov v prípade žien platná do 31. decembra 2010 sa bude každý rok zvyšovať o jeden rok po dosiahnutí úrovne 65 rokov v roku 2015).
- Znížený dôchodok: minimálne 4 500 dní poistenia dosiahnutých vo veku 60 rokov v prípade mužov, ak osoba dosiahla 100 dní poistenia v každom roku počas piatich rokov pred podaním žiadosti o dôchodok (veková hranica 55 rokov v prípade žien platná do 31. decembra 2010 sa bude každý rok zvyšovať o jeden rok po dosiahnutí úrovne 60 rokov v roku 2015).
- Dôchodok z dôvodu vykonávania fyzicky náročného a nezdravého povolania: vo veku 60 rokov v prípade mužov, z toho 3 600 dní v náročnom a nezdravom povolaní a 1 000 počas 13 rokov pred odchodom do dôchodku alebo požiadanim o vyplácanie dôchodku (veková hranica 55 rokov v prípade žien platná do 31. decembra 2010 sa bude každý rok zvyšovať o jeden rok po dosiahnutí úrovne 60 rokov v roku 2015).
- Plný dôchodok s dosiahnutím plnej doby poistenia: 10 500 dní poistenia vo veku 58 rokov v prípade mužov aj žien do 31. decembra 2010. Vyššie uvedená hranica sa v roku 2012 zvýši na 59 rokov a počnúc rokom 2013 sa zvýši na 60 rokov. Uvedených 10 500 dní poistenia sa bude ročne zvyšovať o 300 dní po dosiahnutí úrovne 12 000 dní v roku 2015.
- Dôchodok s dosiahnutím 10 500 dní poistenia, z toho 7 500 v náročnom a nezdravom povolaní, vo veku 55 rokov v prípade mužov aj žien na splnenie nároku na plný dôchodok a vo veku 53 rokov na splnenie nároku na znížený dôchodok. Vekové hranice sa od roka 2011 každoročne zvyšujú o 9 mesiacov až po dosiahnutie úrovne 60 a 58 rokov v roku 2017.
- Osoby s 10 000 dňami poistenia:
  - muži: plný dôchodok vo veku 62 rokov alebo znížený dôchodok vo veku 60 rokov (osoba musí dosiahnuť 100 dní poistenia ročne v každom z piatich rokov pred požiadanim o uznanie nároku na dôchodok). Veková hranica 62 rokov sa v roku 2011 zvýšila na 63 rokov a počnúc rokom 2012 sa každý rok zvyšuje o 6 mesiacov až po dosiahnutie úrovne 65 rokov.
  - ženy: plný dôchodok vo veku 57 rokov alebo znížený dôchodok vo veku 55 rokov (osoba musí dosiahnuť 100 dní poistenia ročne v každom z piatich rokov pred požiadanim o uznanie nároku na dôchodok). Zvyšovanie veku a obdobia kvalifikácie: počnúc 1. januárom 2011 sa 10 000 dní poistenia každý rok zvýši o 400 dní až po dosiahnutie úrovne 12 000 dní. Vek 57 rokov sa v roku 2011 zvýši na 58 rokov a počnúc rokom 2012 sa každý rok zvýši o 6 mesiacov až po dosiahnutie úrovne 60 rokov. Vek 55 rokov sa v roku 2011 zvýši na 56 rokov a počnúc rokom 2012 sa každý rok zvýši o 6 mesiacov až po dosiahnutie úrovne 58 rokov.
- Dôchodky pre matky alebo otcov s nepľnoletými deťmi: na dosiahnutie plného dôchodku je v prípade mužov aj žien potrebné dosiahnuť 5 500 dní poistenia a vek

55 rokov, nárok na znížený dôchodok možno uplatniť po dosiahnutí veku 50 rokov. Vyššie uvedené vekové hranice sa 1. januára 2011 zvyšujú na 57 a 52 rokov, v roku 2012 na 60 a 55 rokov a od roku 2013 na 65 a 60 rokov.

Na získanie nároku na starobný dôchodok sa môže započítať maximálne 200 dní vyplácania nemocenských dávok a 200 dní vyplácania dávok v nezamestnanosti, pokiaľ sa tieto dávky poberali v priebehu desiatich rokov pred podaním žiadosti o dôchodok. Za určitých podmienok možno pri posudzovaní nároku na starobný dôchodok brať do úvahy aj ďalšie asimilované obdobia, ako napr. roky štúdií, obdobia medzi dobami poistenia, vojenskú službu, obdobie štrajku, obdobie odbornej výučby, deti, obdobia poberania nemocenských dávok, obdobia počas tehotenstva a po pôrode, študijné voľná bez poberania platu, obdobia odňatia slobody alebo obdobie od získania diplomu po získanie licencie na výkon profesie. Bližšie informácie k týmto prípadom vám poskytne úrad IKA-ETAM v mieste vášho bydliska. Obdobia poistenia, ktoré ste dosiahli v inom členskom štáte Európskej únie, sa započítajú spolu s obdobiami získanými v Grécku. Tieto obdobia musíte uviesť v žiadosti o dôchodok, ku ktorej treba doložiť všetky doklady zo spisu poistenca.

Okrem podmienok priznania plného alebo zníženého starobného dôchodku existujú aj iné podmienky. Viac informácií nájdete na [webovej stránke IKA-ETAM](#) alebo sa môžete obrátiť na svoju miestnu pobočku IKA-ETAM. Ak ste samostatne zárobkovo činná osoba, navštívte stránku organizácií OAEI a ETAA.

Aké dávky sa poskytujú?

Výška starobného alebo invalidného dôchodku, ktorý vypláca IKA-ETAM, pokiaľ sú splnené vyššie uvedené podmienky a účasť na sociálnom zabezpečení vznikla pred 31. decembrom 1992, závisí od doby trvania poistenia, výšky mzdy zakladajúcej nárok na dôchodok a piatich rokov, počas ktorých bola poberaná najvyššia mzda za posledných desať rokov pred rokom podania žiadosti o dôchodok, na základe ktorých ste zaradený do niektorej z platných kategórií poistencov. Základ na výpočet dôchodku sa upraví podľa už vyplácaných dôchodkov. V súčasnosti je minimálna výška dôchodku 486,84 eur mesačne a maximálna výška je 2 373,57 eur mesačne bez rodinných dávok.

Ak ste do poistenia vstúpili pred 1. januárom 1993, výška starobného alebo invalidného dôchodku od IKA-ETAM, vyplácaného za predpokladu, že sú splnené vyššie uvedené podmienky, predstavuje za rok poistenia 2 % zo mzdy za posledných päť rokov pred podaním žiadosti. Táto suma sa priebežne upraví podľa príplatkov k dôchodku, ktoré už boli priznané, najviac však v rozsahu 70 %. V súčasnosti je minimálna výška dôchodku 495,74 eur mesačne a maximálna výška je 2 773,40 eur mesačne bez rodinných dávok.

Pre osoby poistené pred 31. decembrom 1992 sa výška dôchodku zvýši, a to:

- pre manželského partnera pod podmienkou, že nepracuje a nepoberá dôchodok,
- pre deti (najviac 3), pokiaľ:
  - sú slobodné, nepracujú, nepoberajú dôchodok a sú mladšie ako 18 rokov alebo 24 rokov v prípade, že ďalej študujú na vysokej škole v Grécku alebo v zahraničí), alebo

- deti, ktoré nie sú schopné vykonávať zárobkovú činnosť a ktorých invalidita vznikla pred dovŕšením veku 18 rokov a na ktoré druhý manželský partner nepoberá príplatok k dôchodku.

Pokiaľ ide o osoby poistené po 1. januári 1993, výška ich dôchodku sa zvýši iba za slobodné deti, maloleté deti, ktoré nepracujú alebo nie sú schopné vykonávať zárobkovú pracovnú činnosť a ktoré nemajú nárok na dôchodok. Príplatok sa predlžuje do veku 24 rokov, ak deti ďalej študujú v rámci štúdia po skončení strednej školy alebo v rámci vysokoškolského štúdia uznaného v Grécku alebo v zahraničí. Ak manželský partner poberá aj dôchodok, príplatok sa prizná jednému z rodičov, podľa toho, ako sa medzi sebou dohodnú.

Ako získať dávky v starobe?

Doklady, ktoré musíte predložiť miestnej pobočke IKA-ETAM, aby ste mohli poberať starobný dôchodok:

- žiadosť na formulári, ktorý je k dispozícii v IKA-ETAM,
- kompletný spis poistenca (výpisy z osobného účtu sociálneho zabezpečenia, preukaz poistenca a prispievateľa, zdravotné preukazy atď.),
- vyhlásenie zamestnávateľa o období zamestnania, prerušení práce alebo pokračovaní vo vykonávaní zárobkovej činnosti,
- fotokópia preukazu totožnosti,
- fotokópia potvrdenia o príjme vystaveného daňovým úradom,
- doklady osvedčujúce váš rodinný stav (sobášne listy a rodné listy detí),
- potvrdenia o štúdiu detí alebo o ich pracovnej neschopnosti.

Kapitola VII: Pozostalostné dávky

Kedy máte nárok na pozostalostné dávky?

V prípade úmrtia poistenca alebo poberateľa dôchodku majú rodinní príslušníci nárok na pozostalostný dôchodok za predpokladu, že zosnulá osoba:

- splnila podmienky priznania starobného dôchodku, alebo
- splnila podmienky priznania invalidného dôchodku, alebo
- dosiahla 1 500 dní poistenia, z čoho je najmenej 300 dní poistenia v priebehu posledných piatich rokov pred rokom úmrtia.

Ak je úmrtie poistenca dôsledkom pracovného úrazu, jeho rodinní príslušníci majú nárok na dôchodok nezávisle od obdobia poistenia. Ak úraz, ktorý spôsobil úmrtie, nie je pracovným úrazom, musí byť dosiahnutý počet dní poistenia rovnajúci sa polovici vyššie uvedeného počtu.

Po úmrtí osoby, ktorá poberala starobný alebo invalidný dôchodok, sa tento dôchodok preniesie na jej rodinných príslušníkov bez toho, aby sa znova skúmalo obdobie poistenia zosnulého. Oprávnené osoby sú:

- pozostalý manželský partner,
- potomkovia bez ohľadu na ich zákonný synovský/dcérsky pomer, pokiaľ sú slobodní, nepoberajú dôchodok, nemajú viac ako 18 alebo 24 rokov, pokračujú v štúdiu uznanom štátom v rámci odborného vzdelávania, štúdia po skončení strednej školy alebo vysokoškolského štúdia v Grécku alebo v zahraničí, nepracujú, ani nepoberajú dôchodok od inštitúcie z hlavného systému sociálneho zabezpečenia alebo z verejného sektora v spojitosti s ich vlastnou zárobkovou činnosťou, sú úplnými sirotami alebo boli závislé na zosnulom rodičovi, ktorého opustil druhý rodič. Deti, ktoré nie sú schopné vykonávať zárobkovú činnosť a ktorých invalidita vznikla pred dovŕšením veku 18 rokov, majú nárok na pozostalostný dôchodok bez ohľadu na svoj vek tak dlho, ako dlho trvá ich invalidita,
- rodičia, prarodičia a vnúčatá, ktoré boli sirotami v čase úmrtia poistenca a ktoré boli závislé od zosnulej osoby (len v prípade osôb poistených pred 1. januárom 1993),
- rodičia (biologickí alebo adoptívni), ktorí boli závislí od zosnulého (len v prípade osôb poistených pred 1. januárom 1993).

Ak úmrtie nastane v prvých šiestich mesiacoch manželstva, pozostalý manželský partner nemá nárok na žiadny dôchodok. Manželský partner má nárok na dôchodok iba v prípade, že úmrtie poistenca je spôsobené úrazom, manželský pár má dieťa narodené alebo vyhlásené za manželské po uzavretí manželstva alebo je manželka tehotná. Ak úmrtie dôchodcu nastane v prvých 24 mesiacoch po uzavretí manželstva, pozostalý manželský partner nemá nárok na žiadny dôchodok.

Pozostalostné dôchodky pre poistencov poistených po 1. januári 1993

V prípade úmrtia poistenca majú rodinní príslušníci nárok na pozostalostný dôchodok za rovnakých podmienok, aké sú stanovené na priznanie invalidného dôchodku.

Aké dávky sa poskytujú?

Výška pozostalostného dôchodku

V prípade osôb poistených pred 31. decembrom 1992, na dôchodok ktorých má nárok pozostalý manželský partner, je to 70 % starobného dôchodku, ktorý zosnulý poberal, alebo na ktorý by mal nárok. Minimálna dávka je 438,16 EUR mesačne a maximálna suma 1 661,50 EUR mesačne bez rodinných dávok. Uvedené percento sa prizná v plnej výške na obdobie troch rokov. Po skončení tohto obdobia sa suma poskytnutá pozostalému manželskému partnerovi zníži o 50 % a to do doby, kým nedosiahne vek 65 rokov, od ktorého môže poberať 70 % pozostalostného dôchodku. Pokiaľ však bol pozostalý manželský partner invalidný a stupeň jeho invalidity bol najmenej 67 % k dátumu úmrtia, poberá dôchodok v plnej výške bez akéhokoľvek obmedzenia tak dlho, ako dlho trvá jeho invalidita. Nárok na dôchodok sa skončí vtedy, keď sa pozostalý manžel znova ožení.

Sirotský dôchodok je 20 % starobného dôchodku, na ktorý by mal nárok zosnulý poistenec. Úplné siroty poberajú 60 % tohto starobného dôchodku. Celkový súčet pozostalostných dôchodkov vyplácaných oprávneným osobám, nesmie presiahnuť sumu, ktorú by poberal zosnulý poistenec. V prípade obojstranných sirôt nemôže táto suma presiahnuť 60 % daného dôchodku. Ak súčet dôchodkov presahuje túto úroveň, každý dôchodok sa zníži v zodpovedajúcom pomere.

V prípade osôb poistených po 1. januári 1993 je dôchodok splatný pozostalému manželskému partnerovi vo výške 50 % základného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, ktorý poistenec poberal alebo by bol poberal pri stupni pracovnej neschopnosti 80 % v čase svojho úmrtia. Minimálna dávka je 396,58 EUR mesačne a maximálna suma 1 386,70 EUR mesačne bez rodinných dávok. Po uplynutí trojročného obdobia po dátume úmrtia, sa výška dôchodku priznaného pozostalému manželskému partnerovi, ktorý pracuje alebo je na dôchodku, zníži o 50 % a to do času, kým nedosiahne vek 65 rokov, od ktorého sa mu bude vyplácať 70 % pozostalostného dôchodku. Pokiaľ však bol pozostalý manželský partner invalidný a stupeň jeho invalidity bol najmenej 67 % k dátumu úmrtia, poberá dôchodok v plnej výške bez akéhokoľvek obmedzenia tak dlho, ako dlho trvá jeho invalidita.

Osirelé deti majú nárok na 25 % starobného dôchodku, ktorý poberal alebo by poberal zosnulý. Výška dôchodku je 50 %, ak deťom zomreli obaja rodičia, pokiaľ má dieťa nárok na dôchodok svojho otca alebo matky. Celková výška pozostalostného dôchodku poberaného oprávnenými osobami nemôže byť nižšia ako 80 % minimálneho starobného dôchodku, ani vyššia ako 100 % dôchodku pozostalého. Aj rozvedený manželský partner poberateľa dôchodku má nárok na pozostalostný dôchodok. Viac informácií nájdete na [webovej stránke IKA ETAM](#) alebo sa môžete obrátiť na svoju miestnu pobočku IKA-ETAM.

Príspevok na náhradu pohrebných nákladov

Pri úmrtí poistenca, ktorý odpracoval 100 dní v priebehu roka predchádzajúceho roku svojho úmrtia alebo v priebehu posledných 15 mesiacov, pričom v tomto prípade sa

posledné 3 mesiace nezapočítavajú, alebo poberateľovi starobného, invalidného alebo pozostalostného dôchodku vzniká nárok na pevne stanovenú podporu vo výške osemnásobku referenčnej dennej mzdy v rámci najvyššej kategórie poistencov.. Táto náhrada sa neposkytne v prípade úmrtia nezaopatreného rodinného príslušníka. Tento príspevok sa v zásade vyplatí vdovcovi/vdove alebo osobe, ktorá hradí náklad spojené s pohrebom. Požadované doklady na vyplatenie tohto príspevku:

- zdravotný preukaz zosnulej osoby,
- úmrtný list,
- preukaz poistenia (ak zosnulý pracoval) alebo osvedčenie o pozastavení dôchodku (v prípade dôchodcu),
- originály faktúr pohrebného ústavu.

Ako získať pozostalostné dávky?

Doklady, ktoré musíte predložiť miestnej pobočke IKA-ETAM, aby ste mohli poberať pozostalostný dôchodok, sú rovnaké ako pri [starobnom dôchodku](#). Okrem toho treba predložiť úmrtný list a osvedčenie o rodinnom stave zosnulého (vydané mestským úradom, obecným úradom alebo súdom prvého stupňa) na potvrdenie existencie manželského zväzku do dňa úmrtia.

Pokiaľ bývate v inom členskom štáte Európskej únie, môžete predložiť vašu žiadosť inštitúcii sociálneho zabezpečenia v mieste vášho pobytu. Obdobia poistenia získané v inom členskom štáte Európskej únie sa nakoniec započítajú spolu s obdobiami, ktoré zosnulý poistenec získal v Grécku. Tieto obdobia musíte uviesť vo vašej žiadosti o priznanie dôchodku, ku ktorej musíte doložiť doklady, ktoré máte v spise poistenca.

Kapitola VIII: Dávky v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania

Kedy máte nárok na dávky v súvislosti v pracovnými úrazmi a chorobami z povolania?

Ak ste zamestnanec, podliehate podmienkam IKA-ETAM, pokiaľ ste poškodený v dôsledku:

- úrazu, ku ktorému došlo počas výkonu vašej práce alebo v spojitosti s ňou (pracovný úraz),
- úrazu, ku ktorému došlo, keď ste odchádzali na ceste do alebo z práce,
- úrazu nesúvisiaceho s prácou, alebo
- choroby spôsobenej škodlivými účinkami z práce, ak je uvedená v úradnom zozname chorôb z povolania (tak, ako sú uvedené v prepise o chorobách IKA-ETAM).

Úrazy a choroby z povolania nepatria pod iný druh poistenia. Choroba alebo dočasná pracovná neschopnosť sú upravené podmienkami zdravotného poistenia, kým invalidita a smrť podliehajú ustanoveniam dôchodkového poistenia.

Aké dávky sa poskytujú?

Pracovné úrazy

Máte nárok na peňažné a vecné dávky nezávisle od získaných období poistenia. Inak povedané, na získanie nároku na dávky sa nepožaduje určitý počet odpracovaných dní. Musíte byť však poistený.

Dávka spojená s pracovným úrazom sa vypláca od prvého dňa ohlásenia úrazu, pričom jej výška sa vypočíta rovnakým spôsobom ako v prípade bežnej choroby. Nie je stanovená čakacia lehota tri dni ako v prípade choroby, ale pracovná neschopnosť musí trvať viac ako 3 dni.

Ak sa úraz stane v ten istý deň, ako nastúpíte do práce, výška dávky sa vypočíta z dennej referenčnej mzdy v rámci kategórie poistencov, do ktorej patríte na základe vašich miezd v deň úrazu. V prípade trvalej invalidity alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu vám bude vyplácaný invalidný dôchodok, alebo vaši nezaopatrení rodinní príslušníci budú poberať pozostalostný dôchodok.

Nepracovné úrazy

Na vecné peňažné dávky z nemocenského poistenia máte nárok, ak ste získali polovicu počtu odpracovaných dní spravidla požadovaných na poberanie týchto dávok (t. j. 25 alebo 50 dní).

Choroby z povolania

Dôchodcovia a poistenci, ktorí pracujú, majú nárok na dávky v prípade choroby z povolania v rámci povolaní ustanovených predpisom o chorobách IKA-ETAM, ak trpia chronickým ochorením, ktoré sa prejavuje v určitých časových úsekoch. Choroba z povolania musí byť potvrdená zdravotným útvarom miestnej pobočky IKA-ETAM.

Podpory pri úmrtí

Pri úmrtí poistenca, ktorý odpracoval 100 dní v priebehu roka predchádzajúceho roku svojho úmrtia alebo v priebehu posledných 15 mesiacov, pričom v tomto prípade sa posledné 3 mesiace nezapočítavajú, alebo poberateľovi starobného, invalidného alebo pozostalostného dôchodku vzniká nárok na pevne stanovenú podporu vo výške osemnásobku referenčnej dennej mzdy v rámci najvyššej kategórie poistencov. Táto náhrada sa neposkytne v prípade úmrtia nezaopatreného rodinného príslušníka. Tento príspevok sa v zásade vypláti vdovcovi/vdove alebo osobe, ktorá hradí náklad spojené s pohrebom.

Ako získať dávky v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania?

Oznámenie úrazu sa považuje za podané v stanovenej lehote, ak vy alebo iná osoba konajúca vo vašom mene ihneď oznámi úraz vášmu zamestnávateľovi a miestnej pobočke IKA-ETAM, najneskôr však do piatich pracovných dní. Táto lehota sa môže predĺžiť iba v osobitných prípadoch. Ak úraz vyústi do úplnej invalidity, lehota sa predĺži na 1 rok a ak je dôsledkom smrti, tak na 2 roky.

Doklady, ktoré treba predložiť na účely vyplácania podpory pri úmrtí sú:

- zdravotný preukaz zosnulej osoby,
- úmrtný list,
- preukaz poistenia (ak zosnulý pracoval) alebo osvedčenie o pozastavení dôchodku (v prípade dôchodcu),
- originály faktúr pohrebného ústavu.

Kapitola IX: Rodinné dávky

Kedy máte nárok na rodinné dávky?

Rodinné dávky vyplácané úradom OAED

Ak máte so zamestnávateľom uzavretú pracovnú zmluvu podľa súkromného práva, ste poistený u IKA-ETAM a platíte príspevky DLOEM, potom máte za určitých podmienok nárok na rodinné dávky, ktoré vypláca úrad pre zamestnanosť (OAED).

Na to, aby ste mohli poberať tieto prídavky, musíte odpracovať najmenej 50 dní v kalendárnom roku, ktorý predchádzal kalendárnemu roku priznania dávok, pravidelne poberať podporu v nezamestnanosti počas dvoch mesiacov alebo preukázať nepretržitú práceneschopnosť v trvaní takisto dvoch mesiacov.

Deti, na ktoré sa vyplácajú rodinné prídavky, musia:

- byť mladšie ako 18 rokov alebo 22 rokov v prípade, že ďalej študujú, alebo sú práceneschopné (dávky sa v tomto prípade poskytujú tak dlho, ako dlho trvá pracovná neschopnosť),
- byť slobodné,
- mať pobyť v Grécku alebo v členskom štáte Európskej únie.

Zamestnanci, ktorí na základe kolektívnej pracovnej zmluvy, zákona, podnikového nariadenia alebo iných ustanovení poberajú od svojho zamestnávateľa vyššie rodinné prídavky ako sú tie, ktoré poskytuje DLOEM, nemajú nárok na dávky DLOEM.

Okrem rodičov môžu rodinné prídavky poberať:

- vnúčatá, súrodenci, synovci a netere osoby oprávnenej na poberanie prídavkov nezávisle od toho, či sú siroty po otcovi alebo matke a či prípadný pozostalý rodič nepracuje,
- starý otec alebo stará mama alebo strýko alebo teta za predpokladu, že sa stará o siroty,
- predkovia alebo iné osoby, pokiaľ im bolo priznané poručníctvo v zmysle súdneho rozhodnutia.

Rodinné prídavky v rámci štátnej sociálnej starostlivosti

V rámci štátnej sociálnej starostlivosti možno za určitých podmienok vyplácať aj rodinné prídavky poskytované organizáciou OGA:

- matkám, ktoré majú tretie dieťa (vyplácané vo forme mesačnej dávky alebo paušálnej sumy),
- rodinám, ktoré majú aspoň štyri deti,
- rodinám, ktoré majú aspoň tri deti,
- rodinám s nezaopatrenými deťmi.

Aké dávky sa poskytujú?

Rodinné dávky vyplácané úradom OAED

Suma vyplácaná oprávneným osobám zodpovedá počtu detí a stanovuje sa mesačne. Aktuálna výška dávok:

- 1 dieťa: 8,22 EUR,
- 2 deti: 24,65 EUR,
- 3 deti: 55,47 EUR,
- 4 deti: 67,38 EUR.

Za každé ďalšie dieťa sa pridáva ďalších 11,30 EUR. Existuje aj dodatočná mesačná dávka vo výške 2,93 EUR pre tretie žijúce dieťa narodené po 1. januári 1982. Táto dávka sa zvyšuje o 3,67 EUR mesačne za každé dieťa v týchto prípadoch:

- úplné siroty,
- deti s postihnutým,
- neuznané nemanželské deti,
- ak je manželský partner oprávnenej osoby zamestnaný v ozbrojených silách,
- ak je oprávnená osoba vdovec alebo vdova, alebo
- ak má oprávnená osoba invalidného manželského partnera.

Nárok na rodinné prídavky si treba uplatniť v priebehu kalendárneho roka, počas ktorého vznikol alebo do jedného mesiaca po uplynutí tohto roka. Poberanie prídavkov sa končí uplynutím doplnkovej doby 3 mesiacov po lehote stanovenej na predloženie žiadostí.

Rodinné prídavky v rámci štátnej sociálnej starostlivosti

Výška rodinných prídavkov v rámci štátnej sociálnej starostlivosti:

- mesačná dávka 177 EUR pre matky s tretím dieťaťom,
- paušálna suma 2 000 EUR pre matky s tretím dieťaťom,
- mesačná dávka 44 EUR na každé dieťa v rodine s minimálne štyrmi deťmi,
- mesačná dávka 44 EUR na každé dieťa v rodine s minimálne tromi deťmi,
- mesačná dávka 44,02 EUR na každé nezaopatrené dieťa vo veku do 16 rokov.

Ako získať rodinné dávky?

Na to, aby ste mohli poberať rodinné prídavky, musíte si buď osobne, alebo prostredníctvom zástupcu alebo listu zaslaného poštou podať žiadosť spolu s požadovanými dokladmi pobočke OAED v mieste bydliska alebo centru pomoci občanom (*Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών, ΚΕΠ*).

Viac informácií o rodinných dávkach poskytovaných v rámci štátnej sociálnej starostlivosti nájdete na stránke <http://www.yyka.gov.gr>.

Kapitola X: Nezamestnanosť

Kedy máte nárok na dávky v nezamestnanosti?

Všetci zamestnanci, ktorí majú zdravotné poistenie v ktorejkoľvek inštitúcii sociálneho zabezpečenia sú automaticky krytí poistením v nezamestnanosti. Na dávky v nezamestnanosti však vzniká nárok len v prípade, ak:

- ak ste neboli prepustený z dôvodu profesijného pochybenia,
- ak ste schopný a chcete pracovať,
- ak máte aspoň 16 rokov,
- ak ste sa osobne prihlásili na úrade práce,
- ste disponibilný na prácu,
- ak ste schopný preukázať, že máte poistenie v nezamestnanosti minimálne 125 dní v priebehu 14 mesiacov, ktoré predchádzajú nezamestnanosti.

Ak požiadate o podporu v nezamestnanosti po prvýkrát, budete musieť získať o 80 dní dlhšie obdobie poistenia za rok v priebehu 2 rokov pred vznikom vašej nezamestnanosti. V prípade potreby sa môže započítať aj obdobie poistenia v inom členskom štáte EÚ.

Aké dávky sa poskytujú?

Výška dávok

Dávka v nezamestnanosti pozostáva zo základnej sumy a príplatkov na každého nezaopatreného rodinného príslušníka. Výška základnej dávky je 360 EUR. Základná dávka sa zvýši o 10 % na každého nezaopatreného rodinného príslušníka.

Doba vyplácania dávok

Dĺžka doby poberania dávok v nezamestnanosti závisí od počtu dní poistenia, ktoré ste získali za posledných 14 mesiacov. Dolná hranica je 125 dní, ktorá zodpovedá piatim mesiacom vyplácania dávok v nezamestnanosti, 150 dní zodpovedá šiestim mesiacom, 180 dní zodpovedá ôsmim mesiacom, 220 dní desiatim mesiacom a 250 dní 12 mesiacom.

Dávky v nezamestnanosti sa vyplácajú 25 dní v mesiaci. Po uplynutí nárok na vyplácanie tejto dávky, musíte znova preukázať predpísaný počet dní poistenia. Vyplácanie dávok v nezamestnanosti sa preruší, ak znova vykonávate zamestnanie alebo ste považovaný za dočasne práceneschopného. Nárok na podporu sa končí úmrtím nezamestnaného alebo priznaním dôchodku (za určitých podmienok), v prípade trvalej pracovnej neschopnosti alebo ak nezamestnaný nie je k dispozícii úradu práce.

Ak ochoriete počas obdobia poberania dávok v nezamestnanosti

Inštitúcia vášho zdravotného poistenia považuje na účely priznania nemocenských dávok dni, počas ktorých poberáte podporu v nezamestnanosti, za dni rovnocenné

odpracovaným dňom. Ak sa v priebehu poberania podpory v nezamestnanosti stanete práceneschopným z dôvodu choroby, budete ďalej poberať podporu v nezamestnanosti ešte 5 dní bez toho, aby ste súbežne mali nárok na nemocenskú dávku. Ak sa choroba predĺži, vyplácanie podpory v nezamestnanosti sa preruší v prospech nemocenských dávok, pokiaľ vám na ne prizná nárok vaša zdravotná poisťovňa.

Ako získať dávky v nezamestnanosti?

Poistenie v nezamestnanosti riadi úrad pre zamestnanosť (OAED), ktorý poskytuje nezamestnaným dávky v nezamestnanosti a nemocenské dávky.

Na to, aby ste mohli poberať podporu v nezamestnanosti, musíte sa osobne prihlásiť na úrade práce v mieste vášho pobytu a predložiť žiadosť o priznanie podpory do 60 dní potom, ako ste sa stali nezamestnaným. Podpora v nezamestnanosti sa poskytuje iba v prípade, že úrad pre zamestnanosť, ktorý preskúma vašu žiadosť, vám nemôže nájsť vhodné zamestnanie. K žiadosti musíte pripojiť tieto doklady:

- výpis z osobného účtu sociálneho zabezpečenia,
- oznámenie o výpovedi pracovnej zmluvy,
- vyhlásenie potvrdzujúce, že nevykonávate iné zamestnanie a zaväzujete sa oznámiť nové zamestnanie úradu práce a
- zdravotný preukaz nezaopatrených členov vašej rodiny.

Kapitola XI: Minimálne zdroje

Kedy máte nárok na dávky v súvislosti s minimálnymi zdrojmi?

Okrem špecifického príspevku na bývanie (*Στεγαστική Συνδρομή*) Grécko neponúka žiadny všeobecný alebo špecifický systém na zaručenie minimálnych zdrojov.

Aké dávky sa poskytujú?

Príspevok na bývanie je nepríspevkovou dávkou vo forme nájomného, ktorá sa vypláca nepoisteným a nesolventným starším osobám nad 65 rokov, ktoré žijú osamote alebo v páre a nevlastnia nehnuteľnosť. Príspevok na bývanie predstavuje sumu 362 EUR. Tento program spravujú regióny.

Ako získať dávky v súvislosti s minimálnymi zdrojmi?

Tento program spravujú regióny.

Kapitola XII: Dlhodobá starostlivosť

Kedy máte nárok na dlhodobú starostlivosť?

Grécko nemá samostatný systém pre dlhodobú starostlivosť. Pokiaľ ide o starostlivosť o staršie osoby, existuje viacero programov. Program "Pomoc doma" (Βοηθεια Στο Σπιτι) je súčasťou služieb základnej starostlivosti, ku ktorým patria ošetrovateľské služby, sociálna starostlivosť a domáca pomoc starším ľuďom, ktorí žijú trvalo alebo v určitých častiach dňa sami a nedokážu sa o seba dostatočne postarať. Patria sem aj postihnuté osoby, ktoré sú izolované, vylúčené alebo sa nachádzajú v rodinnej kríze. Program „Pomoc v domove dôchodcov“ spadajúci pod IKA-ETAM na jeseň 2012 nahradí vyššie uvedený program „Pomoc doma“.

Aké dávky sa poskytujú?

Program pomoc doma je určený na pomoc a starostlivosť starším osobám v ich domácnosti a na zvýšenie kvality ich života. V mestských a prímestských oblastiach existujú denné stacionáre (Κεντρα Ημερησιας Φροντιδας Ηλικιωμενων, Κ.Η.Φ.Η.) určené na pobyt starších osôb, ktoré sa o seba nedokážu postarať (z dôvodu fyzických problémov, demencie, atď.), a ktorých rodinní príslušníci sa o nich nemôžu starať, pretože musia pracovať, alebo majú vážne sociálne, ekonomické alebo zdravotné problémy.

Denné stacionáre pre staršie osoby (Κεντρα Ανοικτης Προστασιας Ηλικιωμενων, Κ.Α.Π.Η.) sú otvorené programy pre osoby staršie ako 60 rokov bez sociálno-ekonomických kritérií zamerané na začlenenie a socializáciu všetkých členov komunity. Poskytujú všetky formy organizovaného oddychu, lekárskej starostlivosti, fyzioterapie, pracovnej terapie, sociálnej práce, nemocničnej starostlivosti a všetky typy služieb v oblasti materiálnej a psychologickej pomoci pre staršie osoby.

Patria sem aj Jednotky starostlivosti o seniorov (Μοναδες Φροντιδας Ηλικιωμενων), ktoré ponúkajú rezidenčnú starostlivosť pre staršie osoby.

Ako získať dlhodobú starostlivosť?

Za program „Pomoc doma“ zodpovedajú úrady miestnej samosprávy v rámci celej krajiny, najmä v jej horských a ostrovných častiach. Centrá dennej starostlivosti o seniorov zriaďujú a prevádzkujú obecné podniky, spoločné obecné podniky, obecné združenia podnikov miestnych orgánov, ako aj súkromné neziskové subjekty. Spolupracujú s miestnymi organizáciami poskytujúcimi sociálne služby, ako sú zdravotnícke zariadenia a riaditeľstvá zabezpečenia prefektúr krajiny poskytujúcich sociálne služby.

Inštitúcie rezidenčnej starostlivosti o seniorov môžu byť buď neziskové, alebo ziskové. V prvom prípade ich prevádzkujú charitatívne združenia, ortodoxná cirkev alebo miestne orgány. V poslednom prípade ich zakladajú jednotlivci. Ministerstvo zdravotníctva uzavrelo v rámci svojej sociálnej politiky zmluvu so súkromnými jednotkami starostlivosti o seniorov v súvislosti s poskytovaním lôžok s cieľom zabezpečiť starostlivosť o staršie osoby v núdzi, ktorým nemôžu pomôcť štátne

inštitúcie z dôvodu nedostatku lôžok. Náklady na tieto lôžka sú hradené zo štátneho rozpočtu.

Príloha : Užitočné adresy a webové stránky

Hlavnou gréckou poisťovňou je IKA-ETAM. Zodpovedá za všetky odvetvia sociálneho zabezpečenia okrem poistenia v nezamestnanosti a rodinných prídavkov, ktoré patria do pôsobnosti OAED. Ak žijete v Grécku a nie ste si istý(-á) svojimi právami a povinnosťami v oblasti sociálneho zabezpečenia, môžete sa obrátiť na miestnu pobočku IKA-ETAM v mieste vášho pobytu.

Niektoré kategórie osôb nie sú poistené v rámci IKA-ETAM. Väčšina týchto osôb je krytých inštitúciami OAEE (samostatne zárobkovo činné osoby, konkrétne obchodníci, majitelia obchodov, vodiči, vlastníci hotelov a majitelia cestovných kancelárií), ETAA (inžinieri, lekári, právnici) alebo OGA (poľnohospodári); takisto existuje aj malý počet osobitných systémov pre osoby pracujúce v osobitných odvetviach hospodárstva. Ak patríte pod niektorý z týchto systémov, IKA-ETAM vám poskytne viac informácií.

δρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών
Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων
Χαλκοκονδύλη 17
10241 Αθήνα

Inštitúcia sociálneho zabezpečenia (IKA-ETAM)
Riaditeľstvo pre medzinárodné vzťahy
Chalkokondili 17
10241 Athens
Tel.: +30 520 055 5184
<http://www.ika.gr>

Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας
Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Διεύθυνση Διακρατικής Κοινωνικής Ασφάλισης
Σταδίου 29
10110 Αθήνα

Ministerstvo práce, sociálneho zabezpečenia a starostlivosti
Generálny sekretariát pre sociálne zabezpečenie
Riaditeľstvo pre medzinárodné vzťahy
Stadiou Street 29
10110 Athens
Tel.: +30 210 336 8000
<http://www.ggka.gr>

Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας
Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων
Τμήμα ΕΕ
Πειραιώς 40
10182 Αθήνα

Ministerstvo práce, sociálneho zabezpečenia a starostlivosti
Riaditeľstvo pre medzinárodné vzťahy
Oddelenie EÚ
Pireos Street 40
10182 Athens C.P.
Tel.: +30 210 529 5101
<http://www.ypakp.gr>

Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
Υπηρεσία Δημοσίων Και Διεθνών Σχέσεων
Τμήμα ΕΕ
Πατησίων 30 - 10170 Αθήνα

Inštitúcia poistenia poľnohospodárov (OGA)
Útvar pre verejné a medzinárodné vzťahy
Oddelenie EÚ
Patision Street 30
10170 Athens C.P.
Tel.: +30 210 332 2100
<http://www.oga.gr>

Οργανισμός Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ)
Διεύθυνση Παροχών Συντάξεων
Τμήμα Διεθνών Σχέσεων
Αγίου Κωνσταντίου 5
104 31 Αθήνα

Inštitúcia sociálneho zabezpečenia pre samostatne zárobkovo činné osoby (ΟΑΕΕ)
Riaditeľstvo pre dôchodky
Útvar pre medzinárodné vzťahy
Αγίου Κωνσταντίνου street 5
104 31 Athens
Tel.: +30 210 5274372-74
<http://www.oaee.gr>

Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (ΕΤΑΑ)
<http://www.etaa.gr>
Τομέας ΤΣΜΕΔΕ – Μηχανικών
Κολοκοτρώνη 4 10561 Αθήνα
Τομέας ΤΣΑΥ-Υγειονομικών
Αχαρνών 27, 10439 Αθήνα
Τομέας ΤΑΝ – Νομικών
Σωκράτους 53, 10431 Αθήνα

Poistný fond pre nezávislých odborných pracovníkov (ΕΤΑΑ)
<http://www.etaa.gr>
Útvar pre inžinierov – ΤΣΜΕΔΕ
Κολοκοτρώνη street 4 10561 Athens, tel.: +30 210 3740000, <http://www.tsmede.gr>
Útvar pre zdravotníckych pracovníkov – ΤΣΑΥ
Αχαρνών street 27, 10439 Athens, tel.: +30 210 8816911-17, <http://www.tsay.gr>
Útvar pre právnikov – ΤΑΝ
Socratous street 53, 10431 Athens, tel.: + 30 210 5296165-171,
<http://www.tnomik.gr>

Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού
Διεύθυνση Ασφάλισης
Τμήμα Διμερών Συμβάσεων Και Εφαρμογής Κοινοτικών Κανονισμών
Εθνικής Αντίστασης 8
17342 Άνω Καλαμάκι

Úrad pre zamestnanosť (OAED)
Riaditeľstvo pre poistenie
Oddelenie bilaterálnych vzťahov a vykonávania smerníc EÚ
Ethnikis Antistassis Street 8
17342 Ano Kalamaki C.P.
Tel.: +30 210 998 9000
<http://www.oaed.gr>

Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (NAT)
Εθνικής Αντιστάσεως 1
185 31 Πειραιάς

Námornícka poisťovňa (NAT)
Ethnikis Antistaseos street 1
185 31 Piraeus
<http://www.nat.gr>